

Ασκήσεις μελέτης B9

Lab 10

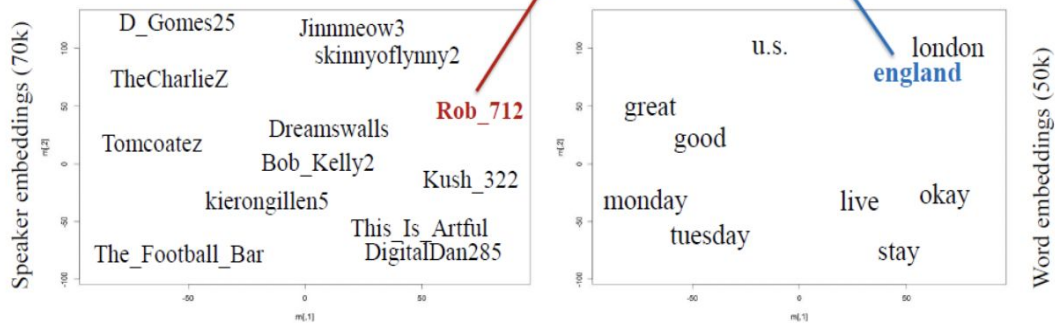
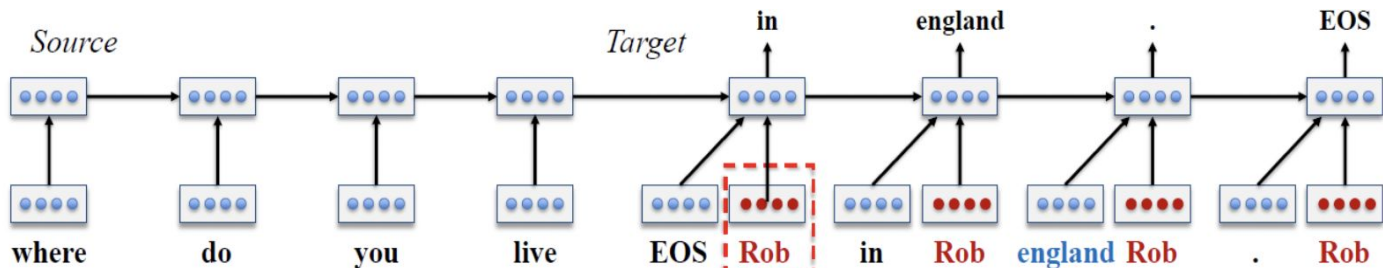
Human-Computer Interaction, AUEB
Εαρινό εξάμηνο 2022-2023

Lab Assistant: Sofia Eleftheriou

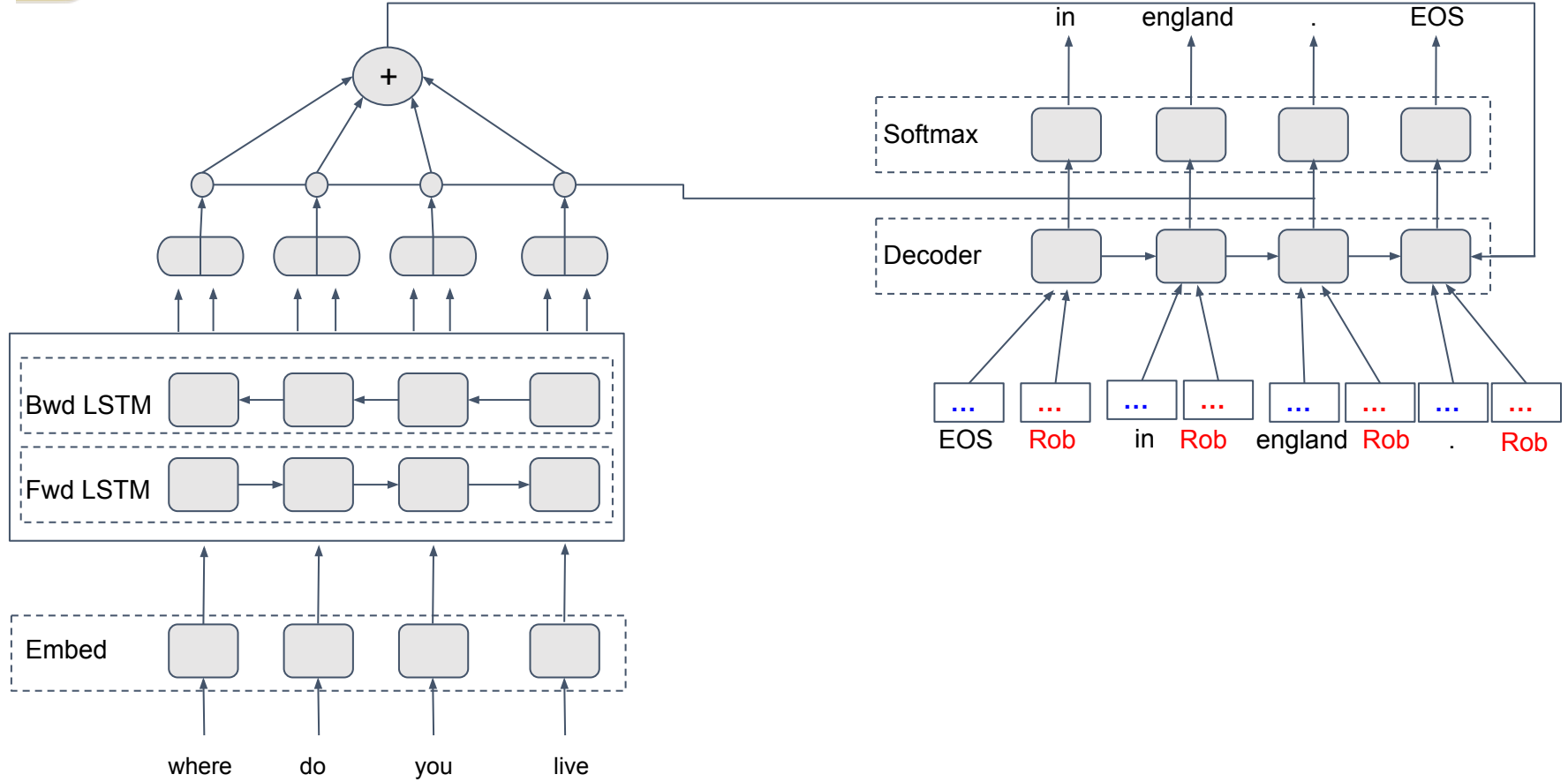

Άσκηση Β9.1

Θέλουμε να βελτιώσουμε το μοντέλο κωδικοποιητή-αποκωδικοποιητή RNN των διαφανειών 13–17 (Chatbots βασισμένα σε νευρωνικά δίκτυα), ώστε να χρησιμοποιεί LSTM διπλής κατεύθυνσης στον κωδικοποιητή, καθώς και έναν μηχανισμό προσοχής, όπως στην άσκηση μελέτη 4 της ενότητας Β6. Εξηγήστε αναλυτικά τι θα άλλαξε στο διάγραμμα και τους τύπους της λύσης εκείνης της άσκησης μελέτης.

Li et al., "A Persona-Based Neural Conversation Model", ACL, 2016.

Έστω V το λεξιλόγιο της γλώσσας του Chatbot (Αγγλικά) και L το λεξιλόγιο που αποτελείται από τους speakers. Κάθε παράδειγμα εκπαίδευσης είναι ένα ζεύγος αποτελούμενο από μια ακολουθία one-hot διανυσμάτων:

$$x_1, x_2, x_3, \dots, x_n \in \{0, 1\}^{|V|}$$

που αντιστοιχούν σε μια αγγλική πρόταση (κάθε διάνυσμα δείχνει σε ποια θέση του αγγλικού λεξικού V βρίσκεται η αντίστοιχη λέξη) και μια ακολουθία one-hot διανυσμάτων:

$$y_1, y_2, y_3, \dots, y_m \in \{0, 1\}^{|V|}$$

που αντιστοιχούν επίσης σε μια αγγλική πρόταση που είναι η σωστή (gold) απάντηση του διαλόγου (κάθε διάνυσμα δείχνει σε ποια θέση του αγγλικού λεξικού V βρίσκεται η αντίστοιχη λέξη).

Ο speaker αναπαρίσταται από το διάνυσμα:

$$k \in \{0, 1\}^{|L|}$$

(το διάνυσμα δείχνει σε ποια θέση του λεξιλογίου των speakers βρίσκεται ο συγκεκριμένος speaker)

Έστω $E \in \mathbb{R}^{d^{(e)} \times |V|}$ ο πίνακας με τα word embeddings (το καθένα $d^{(e)}$ διαστάσεων) της αγγλικής γλώσσας. Επίσης, έστω $S \in \mathbb{R}^{d^{(s)} \times |L|}$ ο πίνακας με τα speaker embeddings (το καθένα $d^{(s)}$ διαστάσεων).

Οι παρακάτω τύποι περιγράφουν αναλυτικά τη λειτουργία του μοντέλου και τον υπολογισμό του σφάλματος (L) για ένα παράδειγμα εκπαίδευσης. Ο συμβολισμός $[\dots; \dots]$ παριστάνει συνένωση (concatenation). Τα f και g παριστάνουν συναρτήσεις ενεργοποίησης.

Κωδικοποιητής: ($i \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$)

$$e_i = E x_i \in \mathbb{R}^{d^{(e)}}$$

$$\vec{h}_i = \text{LSTM}(\vec{h}_{i-1}, e_i) \in \mathbb{R}^{d^{(h)}}$$

$$\vec{h}_0 \in \mathbb{R}^{d^{(h)}}$$

$$\tilde{h}_i = \text{LSTM}(\tilde{h}_{i+1}, e_i) \in \mathbb{R}^{d^{(h)}}$$

$$\tilde{h}_{n+1} \in \mathbb{R}^{d^{(h)}}$$

$$h_i = [\vec{h}_i; \tilde{h}_i] \in \mathbb{R}^{2 \cdot d^{(h)}}$$

Αποκωδικοποιητής: ($i \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$, $j \in \{1, 2, 3, \dots, m\}$)

$t_j = E y_j \in \mathbb{R}^{d^{(e)}}$ (Το embedding της σωστής λέξης εξόδου στη θέση j .)

$s = S u \in \mathbb{R}^{d^{(s)}}$ (Το embedding του συνομιλητή-στόχου.)

$z_j = \text{LSTM}(z_{j-1}, [t_{j-1}; c_j; s]) \in \mathbb{R}^{d^{(z)}}$ $z_0 \in \mathbb{R}^{d^{(z)}}$, $t_0 \in \mathbb{R}^{d^{(e)}}$

$\tilde{a}_{i,j} = v^T \cdot f(W^{(a)} h_i + U^{(a)} z_{j-1} + b^{(a)}) \in \mathbb{R}$ $W^{(a)} \in \mathbb{R}^{d^{(z)} \times 2 \cdot d^{(h)}}$

$U^{(a)} \in \mathbb{R}^{d^{(z)} \times d^{(z)}}$

$b^{(a)} \in \mathbb{R}^{d^{(z)}}$, $v \in \mathbb{R}^{d^{(z)}}$

$$a_{i,j} = \frac{\exp(\tilde{a}_{i,j})}{\sum_{i'} \exp(\tilde{a}_{i',j})}$$

$c_j = W^{(c)} \cdot g(\sum_i a_{i,j} h_i + b^{(c)}) \in \mathbb{R}^{d^{(e)}}$ $W^{(c)} \in \mathbb{R}^{d^{(e)} \times 2 \cdot d^{(h)}}$

$b^{(c)} \in \mathbb{R}^{2 \cdot d^{(h)}}$

$\tilde{o}_j = W^{(o)} z_j + b^{(o)} \in \mathbb{R}^{|V|}$ $W^{(o)} \in \mathbb{R}^{|V| \times d^{(z)}}$

$b^{(o)} \in \mathbb{R}^{|V|}$

$o_{j,k} = \frac{\exp(\tilde{o}_{j,k})}{\sum_{k'=1}^{|V|} \exp(\tilde{o}_{j,k'})}$ (Πόσο πιθανό θεωρεί το μοντέλο η k -στή λέξη του αγγλικού λεξιλογίου να είναι η σωστή για την j -στή θέση της απόκρισης.)

$r_j = \text{argmax}_l y_{j,l}$ (Σύμφωνα με το 1-hot y_j , η σωστή λέξη στην j -στή θέση της απάντησης βρίσκεται στη θέση r_j του αγγλικού λεξιλογίου.)

$$L = -\sum_j \log o_{j,r_j}$$

(Ελαχιστοποιώντας το L , μεγιστοποιούμε την πιθανότητα που δίνει το μοντέλο στις σωστές λέξεις, σε όλες τις θέσεις της απάντησης.)